

Ο ρόλος της
Θεσσαλονίκης
στη διαβαλκανική
οικονομική συνεργασία

Γεώργιος Ν. Μαγούλιος

UNIVERSITY STUDIO PRESS

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15
ΜΕΡΟΣ Ι: ΤΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	21
ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ 1989	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΠΡΙΝ ΤΟ 1989	63
Α. Τα Βαλκάνια ως γεωπολιτικός και οικονομικός χώρος. Ιστορικές αναφορές	63
Β. Σύγχρονες τάσεις διαμόρφωσης του βαλκανικού χώρου	69
Γ. Η διαβαλκανική οικονομική συνεργασία μέχρι το 1989	75
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ 1989 – ΟΙ ΝΕΟΑΝΟΙΓΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ	79
Α. Οι βαλκανικές οικονομίες μετά το 1989 – βασικά χαρακτηριστικά	79
Β. Τα Βαλκάνια στο νέο οικονομικό περιβάλλον	112
Γ. Η πορεία προς την οικονομία της αγοράς	120
Δ. Το εξωτερικό εμπόριο της Ελλάδας με τις βαλκανικές χώρες	130
Ε. Το διαβαλκανικό εμπόριο	132
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	143
1. Βασικά χαρακτηριστικά στην ιστορική διαδρομή της Θεσσαλονίκης	144
2. Η Βόρεια Ελλάδα και η Θεσσαλονίκη πόλος ανάπτυξης της Ελλάδας και της Βαλκανικής	148
3. Βασικά χαρακτηριστικά της μεταπολεμικής ανάπτυξης της χώρας και της Θεσσαλονίκης	152
4. Ο οικονομικός ρόλος της Θεσσαλονίκης στα πλαίσια της εθνικής οικονομίας	154

5. Βασικοί οικονομικοί δείκτες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σε σύγκριση με τις άλλες περιφέρειες της χώρας και την Ε.Ε.	158
6. Για την ανάδειξη της Θεσσαλονίκης σε οικονομικό κέντρο στην περιοχή	163
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΑ	171
1. Η Ευρωπαϊκή προοπτική των βαλκανικών χωρών	171
2. Η χωροταξία των ξένων επενδύσεων – επιπτώσεις & προοπτικές	173
3. Οι παραμεθόριες περιοχές: από την απομόνωση στην ενσωμάτωση	175
4. Ευρωπαϊκή Ένωση – Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη: προοπτικές και επιπτώσεις	177
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΕΜΠΕΙΡΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ	183
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΡΕΥΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	185
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	205
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	221
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	233
Πίνακες Μέρους ΙΙ	235
Πίνακες πρωτογενούς έρευνας	259
ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	303